Ч. 160. Середа 26 липня (8 серпня) 1906. Рік XVI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Войскові бунти в Росиї.

На підставі урядових телеґрамів і приватних вістий подають тепер російскі часописи загальний образ бунтів, які вибухли були в Кронштадті і Свеаборзі. Бунт в Кронштадті вибух в ночи з середи на четвер, саме в хвили, коли в Свеаборзі борба наближала ся до кінця. Бунтівники розпочали свою роботу від арештованя офіцирів; до збунтованих відділів маринарки прилучила ся товпа цивільних осіб.

Борба перенесла ся вскорі на улицю і була незвичайно завзята, чого доказом єсть обставина, що чотирох капітанів маринарки утратило житє, а кільканайцятьох було поранених. Найгустійше стріляли в улицях Павловскій, Володимирскій, Червоній і на північнім бульварі. Тому й множество трупів упало на тих улицях. В місті перервано всякий рух. Рабунку мешкань ані склепів бунтівники нігде не допустили ся.

З хвилею вибуху бунту замкнено кордоном войска цілу укріплену часть Кронштадту. До борби з бунтівниками виступив полк семйоновский, котрий зараз по великій дефіляді в Петергофі вирушив до Кронштадту, бо вибуху бунту надіяно ся там вже від кількох днів. Приготовлене в пору войско здавило бунт до кількох годин. Але ті кілька годин були страшні. Бунтівники здобули два форти, але як здає ся, не могли користати з армат. Отже борба обмежила ся до карабінових стрілів. Полк семйоновский крім карабінів мав до розпорядимости картачівниці, котрі між бунтівниками робили страшне знищенє. В ночи відобрано один форт, другий піддав ся добровільно. О годині 5 рано борба скінчила ся; бунт був здавлений.

До берлиньских часописий доносять, що бунт в Кронштадті був добре уплянований. Наперед збунтував ся відділ торпедовців, рівночасно прийшло 2000 уоружених робітників до міста з одного боку, а з другого боку прибули збунтовані моряки. Коли би всі відділи були поступали після пляну, були би здобули кріпость і заняли Петергоф і Оранієнбавм. Однак ґенерал Адлерберґ розбив осередок бунтівників і через те виконанє плянів бунтівників стало ся неможливим. Бунт в Свеаборзі мав на цїли стягнути як найбільше войска до Фінляндиї і улекшити в той спосіб революціоністам в Кронштадті здобутє Петергофу. Червона ґвардия знищила за вчасно зелізничу лінію, і як-раз тому плян не удав ся.

З Петербурга доносять, що сімох провідників кронштадского бунту, котрі брали участь в убитю офіцирів Александрова і Вернацкого, засуджено на смерть і зараз таки розстріляно. Коли їх з завязаними очима приведено на місце траченя, стали они голосно кричати: „Так, ми їх убили, убийте ви нас! Стріляйте!“ Офіцир закомендерував огня. Усі сім пали трупом. Їх похоронено на місци траченя.

З Гельзінґфорса надійшла обширна телеґрама з дня 4 с. м. з точним описом бунту в Свеаборзі.

Вже від довшого часу ширила ся в Свеаборзі, особливо серед артилеристів пропаґанда російских революціоністів. Був іменно, як тепер показує ся, плян розпочати по розвязаню думи приготовлювану велику революцию з рівночасними бунтами в воєнних портах в Свеаборзі, Кронштадті і Севастополи. О тім намірі в глубині Росиї не знали.

Фінляндці постановили взагалі держати ся на боці від російскої революциї. Фіньскі социялісти натомість стоять в близьких зносинах з російскими революціоністами. Особливо анархістично настроєна орґанізация „червоної ґвардиї“ була просто в цілий плян ворохобні вмішана.

В Свеаборзі прийшло внаслідок случаю скорше до вибуху бунту, як було постановлено. Командант кріпости Ляймінґ відкрив заговір і з тої причини засудив одну компанію на

ФРОЗА.

(З французского — Кармен Сільви).

Фроза була без сумніву найкрасшою дівчиною над горішним Реном. Село Пфеферс гордилось нею. Але її хлопець був також ладний як ангел, стрункий як ялиця і кождому мило було глянути на двоє молодих, щасливих людий, коли в неділю сходили обоє по стрімкій дорозі Таміни. Ся дорога справді ховзка і небезпечна; а коли по селі кружила чутка, що Фроза з Матесом спотикнула ся, то було се очевидно на тій небезпечній та ховзкій дорозі, котрою они так часто разом ходили.

Матес мав дуже гарні, мелянхолійні очи, так що коли яка дівчина дивилась на них місто на дорогу, то легко могла їй скоїти ся немила пригода. Всеж-таки многі дівчата задирали згірдно носики, мовлячи, що не вийшли-б за Матеса, бо він перехвалює ся своєю вродою та своїм богацтвом, а притім виглядає як з мягкого воску. Матес сьміяв ся з того, а Фроза морщила брови, затискала зуби і бурмотіла гнївно під носом.

Коли Фроза гнївала ся, то її волосє над лівим виском укладалось в дрібненькі кучері, які можна було звивати лише в невеличкі сплети, що так гарно вінчали її милу головку, гордо уставлену на вродливій шиї. Мала сині очи з чорними віями, що складались разом на чарівний погляд; чоло випукле, ніс маленький і легко орлиний, а краска тіла тепла і румяна.

— В твоїх очах сніг, а на личках відлога! — говорив Матес, глядячи на неї задуманими очима. Тоді її лиця пашіли огнем, хоч рівночасно дрож пробігала по цілім її тілі.

Небавком відбуло ся весілє зі всякою величавостию, па яку можна в селі здобути ся. Парубки гуляли до загину і кричали з втіхи, а властиво з тайної заздрости, що Матесови дістала ся та гордовита, неприступна Фроза, влетіла сама до губи як печена курочка, хоч єго се так мало стояло труду.

Алеж бо й молодята були щасливі як пара голубів. Всьо йшло після їх бажаня. І нічо дивного; коли хтось богатий та має гарну жіночку, мусить бути щасливим.

Було се гарного літа; а коли виноград пристиг, то сонце так пригрівало, начеб осінь зовсім не мала явити ся. Однак листє все таки жовкло й поволи опадало.

В тім часї нове весілє відбувало ся в селі. Матес прибирав ся в сьвяточну одіж, а Фроза все крутила ся коло него. Она не хотіла там іти; не тягло її вже до людий. Дома було так гарно і она вертала все сердита до дому, не хотячи слухати їх глупої балаканини. Вкінци Матес був вже готов і сягнув на стіну по пістолет та ріг з порохом.

— Ох, не бери того з собою! — благала Фроза.

— Также говорене! Щоби при весілю ані разу не пукнути з пістолета?

— Коли мене любиш, не роби сего!... Я чогось така неспокійна...

— Алеж парубки будуть сьміяти ся! Скажуть: Фрозиний Матес вже не сьміє діткнути ся пороху. Жінка не позваляє...

Її очи заблестіли:

— Не говори так!

— Добре, не буду, але стріляти мушу!

— Буде нещастє...

— Я не дитина, Фрозо. Стріляю знаменито дикі кози, а стріляв я вже тоді, як ти ще аз-буки-віди вчила ся.

— Се моя перша просьба, Матес, а ти мені відмовляєш?

— Так, відмовляю, бо не дам водити себе за ніс, навіть тобі.

Розстали ся обоє в гніві. Фроза чула вогку заслону на своїх очах, слідячи ними за Матесом. Відтак сердито положила руку на довгі вії, закусила спідню губу і пішла до кухні. Він навіть не обернув ся, щоби глянути на неї.

День був довгий і сумний. Під вечір почали спускати ся вогкі, сині тіни, а з Рену виступала мрака і стелилась по кремінистих берегах. Відтак розтягалась поволи по зелених лугах, звідки розлягав ся голос дзвінків на коровах, що вертали до своїх хлівів, підчас коли гори купались своїми вершками в пурпурі заходячого сонця.

Молода жінка стояла серед вечірного сумерку, добачуючи непорушними очима якийсь гурток людий, що наближали ся здовж гостинця. Люди принесли щось пакрите. Малий хлопець прибіг наперед і сказав до Фрози:

— Не страхайте ся, пані, се нічо страш-

роботи на острові Зандгам. Наслідком того був явний бунт артилеристів на острові Зандгам, між тим як піхота полишилась вірною правительству. Артилеристи з Зандгам удали ся на човнах до портів острова Михайлова і окриками „гурра!“ дали знак, що розпочала ся ворохобня.

Піхота з Зандгам розпочала тоді огонь з карабінів і машин, на що ворохобники відповіли з острова Михайлова огнем з армат. До бунту прилучило ся около 1000 артилеристів під проводом революцийних офіцирів, штабовового капітана Ціона і поручників Емиліянова і Коханьского. Ворохобники обсадили два найсильнійші і найліпше уоружені форти островів Михайлова і Александра. Офіцирів вірних присязї увязнено, причім полковника Натарова убито та кількох офіцирів ранено.

На инших островах артилеристи були вправді революцийно настроені, але з причини вірности піхоти не могли прилучити ся до бунту.

Ві второк рано вибух бунт в касарни маринарки на Скатуден, дільници Гельзінґфорса. Росийскі цивільні революционісти вдерли ся до касарні, де приймили їх 159 вояків з одушевленем, при чім увязнено офіцирів і вивішено червоний прапор. З кружляка, що стояв в пристани, обстрілювано касарню, а бунтівники відповіли огнем з армат і машинових карабінів. З касарні удали ся відтак бунтівники до міста, аби глядати помочи між населенем. Однако до них прилучило ся лише кількасот членів червоної ґвардиї. Скатуден обступило відтак войско, а ті моряки, що не всціли утечи в цивільних одягах, піддали ся.

Слідуючого дня оповістив провідник червоної ґвардиї, бувший капітан Кок ґенеральний страйк в Гельзінґфорґ, аби уділити помочи бунтівникам. Однако той страйк з причини байдужности міщаньства не удав ся.

Тимчасом червона ґвардия знищила в кількох місцях зелїзничий шлях, аби не допустити до перевозу войска до Гельзінґфорса; в ночи знов удало ся 200 членів червоної ґвардиї до Свеаборґа, аби скріпити ворохобню.

Дня 1. серпня розпочали ворохобники сильний огонь на войско, при чім ушкодили дім команданта і церков. Однако вірному войску удало ся висадити у воздух маґазин піроксиліни в головнім форті, при чім погибло около 50 ворохобників.

Рівночасно наближили ся до покинених ворохобниками островів панцирник „Цесаревич“ і кружляк „Богатир“ і відкрили на них огонь. Ворохобники супротив перемагаючої сили піддали ся. Кількасот з них арештовано, а також і офіцирів з виїмком Ціона, котрий кудись задів ся.

В місті Гельзінґфорсї настав сумний конець. Мимо того, що ворохобники піддали ся, силувала ся червона ґвардия викликати ґенеральний страйк. Особливо розходилось їм о знищене електричної зелїзниці. Страйк не удав ся, а ґвардийці укрили ся в сусїдних лїсах. В финьскім заливі кружляє ще збунтований корабель воєнний „Рига“. Прибув він з Ревеля, аби підперти ворохобників в Свеаборзї.

Новинки.

Львів, дня 7-го серпня 1906.

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Андрей Потоцкий повернув з Відня до Львова.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** доносить, що на шляху Самбір-Сянки між Ясеницею замковою а Сянками привернено наново рух поїздів товарових дня 27 липня. Перерва поміж Ясеницею замковою а Стрілками-Топільницею тревае дальше. Рух особовий відбуває ся через пересїдане поміж Стрілками-Топільницею а Ясеницею замковою.

— **Дрібні вісти.** Ц. к. Міністерство просьвіти надало стипендиї на наукову подорож до Італїї і Грециї проф. ґімн. в Кракові Ст. Пардиякови і проф. ґімн. в Золочеві Іванови Щепаньскому. — До вязниці в Самборі спроваджено нафтового спекулянта Марка Фаерштайна, котрий утїк з Дрогобича до Швайцариї, де его арештовано. — В краєвім карнім суді у Львові розпочали ся судові фериї, які потревають до 22 с. м. Каденция присяжних судиїв розпічне ся дня 3 вересня. — З Тернополя утїк Емиль Май, управитель тамошної філїї тов-а плавби Austro-Americana і з ним пропали великі грошеві квоти, зложені утїкачами з Росиї, що мали їхати до Америки.

— **Репертуар руского театру** в Підволочисках. (Саля огневої сторожи. — Початок 8 вечером. Абонамент на 6 вистав під ряд 10 К. — Білети продає зелїзнича реставрация): — Ві второк 7 серпня „На днї“, сцена в 6 діях М. Горкого. — В середу 8 „Галька“, опера в 4 діях Ст. Монюшка. Музика войскова 55 пп. Нова вистава. — В четвер 9 „Пташник з Тироля“, оперетка в 3 діях Цельлера. — В суботу 12 „Жидівка вихрестка“, драма. — В неділю 12 „Наймичка“, народний образ в 5 діях Карпенка Карого.

— **Огнї.** В Деревлянах, камінецкого повіта, згоріло дня 29 м. м. 60 господарских будинків, вартости 28.000 К. — В Лещатах, сокальского пов., знищив огонь 18 господарств. Шкода виносить 82.000 К. — В Хотинци, яворівского повіта, згорів оден дім. — В Руді коло Ярослава згоріли 2 сільскі загороди.

— **Удар сонця підчас войскових вправ.** З Полї доносять про таку пригоду, котра стала ся там дня 3 с. м.: Три баталїони 87 п. розміщені в Полї вибрали ся того дня досьвіта о 4 год. в похід в сторону як місцевість Медоліна. В назначених до того місцях казала команда приготовити для кождого баталїону по 7 гектолїтрів води до питя. Вже коли баталїони виходили з Полї, було дуже парно, а нараз около 9 год. спека стала так велика, що термометр підскочив на 41 степенів. Вправи зараз перервано, а баталїони почали вертати домів, але зараз показали ся наслідки спеки: люди почали падати; впав то один, то другий вояк без памяти на землю. Баталїони тепер розбили ся, одні ішли дальше, другі приставали або лишали ся коло поражених від сонця та подавали їм поміч. Разом занедужало 70 вояків, з котрих одні від удару сонця а другі від утоми. На щастє пригода добре закінчила ся, бо всї, що потерпіли, живуть і нинї вже здорові. Але очевидно могло й гірше закінчити ся, а без потреби, бо чей підчас великої спеки не конче треба робити войскові вправи; досить буде на то часу привикати підчас війни.

— **Що може приключити ся дальматиньскому морякови.** З Триесту доносять під датою 2 с. м.: До інспекцийного лїкаря товариства „Igea“ зголосив ся вчера 23-лїтний дальматиньский моряк Семен Орлич з просьбою, щоби лїкар подивив ся єму до горла, бо его там щось скоботче. Лїкар заглянув, ну, тай виймив той предмет, що скоботав Орлича. То була жива пявка, що прис сала ся була єму до піднебіня. Запитаний, звідки у него в горлї могла взяти ся пявка, розповів він, що дві неділї тому назад приготовив був собі пявку, щоби єї приложити до ноги і поставив єї на столичку в склянці води. В ночи схотїло ся єму дуже пити і він забувши на пявку, випив воду із склянки, при чім повандрувала її пявка.

— **Про страшну пригоду на мори** доносять нинї з Мадриду: Корабель „Сіріо“, що віз 800 еміґрантів розбив ся коло Байос-Герміґа і за-

ного, се лиш Бернт трутив Матеса і цїлий набій випалив єму в очи.

Фроза притиснула руку до серця і силувалась відзискати свій віддих, що задержував ся. Відтак затиснула кулаки, а гнів привернув їй сьвіжість ума. Она припала до людий, спинила їх і кинулась на поші:

— Матес, мій Матес!

Не одержала ніякої відповіди.

— Він не жиє! — кричала она.

Тодї з бандажів дав ся чути голос немов легка жалоба.

— Нї, він не вмер! — казали люди — він лише не може говорити, бо ушкодив собі уста.

Вкінци его розтягнено на ліжко, а дехто поміг Фрозї его роздягнути. Змінено мокрі оклади, і Фроза перестрашилась его видом, хотяй не могла зміряти свого нещастя в цїлім его розмірі. Насамперед лїкар сказав їй, що нещастний стратив очи. Повіки і брови щезли; ніс і губи годї було пізнати. Але Фроза мала не лише сталеві очи, але й сталеве серце. Не плакала, бо знала, що найпершою річию для вдержаня житя Матесови був цїлковитий спокій.

Підчас довгого сидженя в ночи перед єї очима являв ся невилїчимий слїпець, що був єї чоловіком, і здавалось їй, що се нещастє було неможливе. Для неї, котрої здоровлє було так сильне, недуга, смерть або калїцтво були чимсь дуже страшним. Она все думала, що чогось подібного нїколи не можна знести. А тепер як-раз таке нещастє перед нею і она провела першу безсонну ніч біля свого раненого чоловіка, що не міг навіть заговорити і держав ся єї руки як пяний.

Хто опише довгі тижнї, опісля місяцї, підчас котрих Фроза була все на ногах або спала близько ліжка. Хто скаже, яким чудом она відгадувала найменші рухи его рук і розуміла неясні слова, які бурмотів Матес? Лїкар, парох і цїле село подивляло і поважало геройску Фрозу, що з безграничним посьвяченєм сповняла ту важку задачу, додаючи хорому відваги з невичерпаною терпеливостию, вгадуючи его бажаня, або потїшаючи его, коли невысказана безнадійність заставляла его до плачу як дитину.

Вкінци він міг говорити; але вид его порожних очий, на пів ушкодженого носа, напучнявілого лиця, безобразних губ і чорних пятен по цїлім лици, був такий поганий, що Фроза часто замикала очи, щоби зовсїм его не видїти і аби пригадати собі его колишнїй вигляд. Неможливість робити що-небудь також була для неї страшна. Ранком она сїла біля вікна проти сонця. На дворі платки снїгу блестїли проти сонця і скрипіли під ногами прохожих. Матес чув все те і хотїв знати, хто то такий переходив. Взагалї він хотїв всьо знати. Був такий цікавий, що она не могла заняти ся домом і мусїла безнастанно сидїти в хатї біля него. Фроза радо брала до рук свій коловорот, але се перешкоджувало єму всьо чути, і тому она часто мусїла переставати прясти. Она сповняла всї его бажаня, а коли єї уста робились поважними, очи понурими, лиця блїдими, то все таки ніякої строгости не було в єї голосї, коли може сотний раз відповідала на те саме питане.

— Обійми мене! — сказав він до неї одного дня.

Она піднеслась і своїми губами легко діткнулась его чола.

— Ох, се не є ніякий поцїлуй! — сказав.

Він сильно обняв єї своїми руками, пригнув аж до себе і зложив довгий поцїлуй на єї устах. Молода жінка почула щось, чого нїколи не чула: се була дрож, відпихаюча сила, несмак і бридь. Она увільнилась з его обіймів майже насильно і вибігла на двір, на снїг. Відтак згорнула пучку інею, що покривав вишнї щепи та корчі, і жадно его ликнула; опісля вломила кусень сопля, що висів на галузи, і згризла его, скрегочучи своїми сильними зубами. Їй було так горячо, що радо була-б лишилась ще довго на дворі, якби була не почула голосу Матеса.

(Дальше буде).

тонув. Корабель той, що виплив був дня 2 с. м. з Ґенуи о 5 год. рано, мав плисти через Картаґену до Буенос Айрес і Монтевідео та віз еміґрантів, що повсідали були в Ґенуї. Кажуть, що корабель затонув в наслідок недбальства капітана корабля, котрий відобрав собі жите. З иньшої сторони доносять, що капітан і служба корабельна та 300 пасажирів вирятувало ся. Одна мати, котрої три сини утопили ся, зійшла з розуму.

— **Убийство.** Різницкий термінатор Михайло Мулик, літ 18, що термінував у Йосифа Янковского при ул. Личаківскій ч. 88 пробив в пятницю в полудне ножем в руки і в груди близько серця челядника в тій самій масарни Станислава Янковского, братанича властителя масарні. Причиною того стала ся месть за то, що Станислав Янковский бив часто термінатора Франца Дрекселєра і то не лиш в сій робітни але ще й давнійше, коли Ст. Янковский мав свій склеп, а Дрекселєр був у него термінатором. Мулик відгрожував ся з тої причини що убє Янковского. В пятницю Янковский два рази набив Дрекселєра, а то так розлютило Мулика, що він повалив Янковского на землю і пробив два рази ножем, а відтак разом з Дрекселєром втік. Яковский мав ще на стілько сили, що сів до трамваю і поїхав до шпиталю, але тут внаслідок уплиму крови дуже ослаб. Одна з ран показала ся дуже небезпечною і Янковский помер вчера в шпитали. Янковский, бувший майстер масарский і властитель реальности, літ 36, був женатий і мав двоє дітий. Оба різничуки ховали ся від пятниці в збіжу за містом, аж в неділю якісь знакомі хлопці стрітились з ними і намовили Мулика, щоби він сам ставив ся на поліції, що він вечером в неділю і зробив. Вчера арештовано Дрекселєра за участь в злочині. Дрекселєр випирає ся вини і каже, що в критичній хвили був обернений плечима до обох і не видів, що стало ся, аж на дорозі, коли втікав з Муликом, довідав ся від сего, що стало ся; длячого однак втікав з Муликом, того не умів пояснити.

— **Самоубийство динамітом.** Страшну смерть зробив собі, як тепер доносять з Ню-Йорку, урядник від зелізниці у Веллінґтоні в державі Канзас іменем Ґреґем Джіббс. Він роздобув собі пачку динаміту, привязав собі єї до шиї а відтак підпалив льонт від неї. Настав страшенний вибух, так сильний, що потряс цілим містом а в найблизшій охрестности потріскали всі шиби у вікнах. Джіббса розірвало в дрібонечкі кусні так, що й сліду з него не лишило ся і не можна було знайти навіть кісточки з него. Лиш на тім місци, де він стояв, зробила ся на улици величезна яма. Хтось, що мимо волі був сьвідком сего оріґінального самоубийства, видів з далека, як Джіббс, коли вже льонт горів, хотів кинути від себе динаміт, але вже було за пізно. Причиною самоубийства була любов. В листі до своєї милої написав Джіббс: Цілий край залунає від моєї смерти.

— **Про кріпость Свеаборґ,** де недавно тому збунтовала ся була російска залога, так тепер доносять: Свеаборґ то кріпость фіньской столиці Гельзінґфорса, так величезна і сильна, що при достаточній обороні годі би єї здобути. Длятого не без причини називають єї північним Ґібральтаром, хоч тут сценерия зовсім иньша. Обі кріпости мають однак то спільного, що вбудовані в скали. Всі укріпленя лежать романтично на великім числі островів сполучених з собою мостами та замикають від полудневого заходу хороший гельзінґфорский залив, до котрого лиш сим боком можуть запливати більші кораблі. Головний остров то Варґе, на котрім містять ся головні будівлі кріпости і місто Свеаборґ, що має около 1000 жителів. Тут мешкає адмірал і командант кріпости, тут єсть також школа для моряків, арсенал і всі иньші будинки, яких вимагає велика воєнна пристань, підчас коли на других островах є лиш мало будинків або таки й зовсім нема ніяких. На Варґе знаходить ся на головній площи кріпости напротив помешканя команданта гріб і нагробник шведского ґенерального маршалка польного Еренсверда, котрий побудував ту кріпость, з написию: „Тут спочиває Еренсверд, окружений своїми ділами, кріпостию Свеаборґа і войском фльоти“. Другі написи пригадують будівничого Тумберґа і иньших сотрудників, що помагали ставити кріпость. Головна воєнна пристань лежить межи островом Варґе а другим найбільшим островом Стора-остер-Сварте. Тут стояло залогою около 6000 до 8000 російского войска.

Особливо красно, можна би сказати миленько представляє ся кріпость від тої сторони як Гельзінґфорс. Тут видко побудовані з тисового каміня бастіони старої шведскої кріпости, понад котрими підпимають ся в ясних красках мури адміністрацийних будинків і касарні та вежа старої церкви. До кріпости можна заїхати за пів години пароходом, котрий відходить з полудневої пристані що година. Давнійше не вільно було нікому заходити до кріпости, а коли кому й позволено, то варта при головнім вході давала єму одного вояка, котрий з ним ходив. В послідних часах то змінило ся.

З кріпостию не стоїть в ніякій звязи часть міста, звана Скатудден, відділена від неї цілою шириною гельзінґфорского заливу. Півостров Скатудден то вистаючий від всхідного боку на полудне клинець того кінчика землі, на котрім лежить Гельзінґфорс; сей півостров держить ся з цілеччиною лиш вузонькою шийкою, коло котрої піднимає ся величава російска церков, що сьвітить ся від золота. Тою вузонькою шийкою держить ся часть міста Скатудден найбільше оживленої части Гельзінґфорса, званої портовим участком, де и знаходять ся найпишнійші будинки, як н. пр. царска палата і другі. З обох боків окружають Скатудден обі гельзінґфорскі пристані, що всувають ся глубоко в місто, з котрих полуднева служить для торговлі а північна, глубша також за воєнний порт. На півострові Студден суть майже лиш державні будинки, монетарня і кримінали, а на полудневім кінци, де для охорони пристані суть уставлені також дві батериї, знаходять ся великі касарні для фіньскої залоги. Здає ся, що воєнні кораблі, стоячі в північній пристані, бомбардували сю часть міста а войско замкнуло єї від тої сторони, де она межи північною а полудневою пристанею найвузша.

Телеґрами.

Опава 7 серпня. Ухвалу з суботи о відправленю ткацких робітників з фабрик в Більску-Бялій виконало нині 55 фабрикантів, відправивши 7000 робітників. В декотрих фабриках працюють і дальше.

Монахів 7 серпня. Княгиня Матильда Саско-Кобурґска померла нині в ночи в Давос.

Петербург 7 серпня. (П. А.) Рада міністрів буде небавком займати ся предложенєм міністерства скарбу, після котрого в дорозі тимчасового розпорядженя має бути знижена тарифа вивозова на нафту на закавкаскій зелізници.

Петербург 7 серпня. Петербурґска аґенция телеґрафічна заявляє, що зовсім неправдива єсть вість подана одною берлиньскою ґазетою, мов би суд воєнний в Кронштадті засудив 300 проводирів бунту і мов би то вирок вже виконано. Слідство ще не скінчило ся.

Петербург 7 серпня. З причини, що загальний страйк не удав ся, відбули ся вчера в ночи в Москві і Петербурзі політичні збори фахових стоваришень в цїли ухваленя нових постанов.

Севастополь 7 серпня. (П. Аґ.). В ночи з 5 с. м. задзвонило кількох незнакомих людий до головного входу будинку трибуналу войскового, положеного в самій середині міста (в будинку тім містить ся воєнний суд) і на питанє дверника, хто дзвонить, відповіли: Приносимо телеґраму президента трибуналу войскового. Коли дверник отворив, кинуло ся на него трох мужчин, звязали єго, завязали єму очи і лишили на земли. Відтак впали до канцеляриї судової і забрали з шафи, в котрій було 20 грубих томів актів о бунті фльоти, 18 томів і пачка актів справи Шмідта з всіма додатковими актами і забравши все то, щезли без сліду.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).